Az új CPR, valamint a 275/2013. (VII. 16.) Korm. rendelet változásainak gyakorlati hatásai a tanúsító szemszögéből

Szabó Róbert

Tanúsító mérnök
Fenntarthatósági és Innovációs Irodavezető

+36-30 958-4377
szabo.robert@tli.hu
TLI Technológiai, Laboratóriumi és Innovációs Zrt.
Székhely: H-1221 Budapest, Leányka u. 5.
Központi Iroda: H-2030 Érd, Bikszádi utca 6.

Előadás célja:

- **Miért volt szükség új CPR rendeletre és az új magyar szabályozásra?**
- **Mi változik a 305/2011 CPR-hez képest?**
- **Mi az AVCP 3+ és az AVS 3+ lényege?**
- **Hogyan változik a megfelelőségértékelő szervezetek szerepe?**
- **Mit jelent mindez a magyar gyakorlatban?**

Az új CPR nem egyszerű jogszabálymódosítás. Az építési termékek teljes megfelelőségértékelési rendszerének átalakítását jelenti, amelyben a fenntarthatóság, a digitális adatok és a validálás kiemelt szerepet kap.

Miért kellett az új CPR?

A 305/2011 rendszer korlátai

- Fenntarthatósági adatok hiánya
- Digitális információáramlás hiánya
- Piacfelügyeleti problémák
- Lassú szabványosítás
- Körforgásos gazdaság elvárásai

Kulcsfogalmak:

European Green Deal
Körforgásos gazdaság
Klímasemlegesség
Fenntartható termékek

Üzenet

Az új CPR az építőipar zöld átállásának és digitalizációjának egyik legfontosabb jogszabályi eszköze.

CPR 305/2011 és CPR 2024 összehasonlítása

CPR 2011
- **Teljesítménynyilatkozat (DoP)**
- **AVCP rendszer**
- **Műszaki teljesítmény**
- **CE jelölés**

CPR 2024
- **Teljesítmény- és megfelelőség nyilatkozat (DoPC)**
- **AVS rendszer**
- **Teljesítmény + megfelelőség**
- **CE jelölés**
- **Digitális termékútlevél**

Új fogalmak
- ✅ **teljesítmény- és megfelelőség nyilatkozat**
- ✅ **Termékkövetelmény**
- ✅ **Digitális termékútlevél**
- ✅ **Környezeti teljesítmény**
- ✅ **Fenntarthatósági jellemzők**

Az ÚJ CPR a 2024/1781 EU rendelet átültetése:

A rendelet céljai:
- ✅ tartósabb termékek
- ✅ javíthatóbb termékek
- ✅ újrahasználható termékek
- ✅ kisebb karbonlábnyom
- ✅ digitális termékútlevél
- ✅ körforgásos gazdaság

Mi változik a tanúsítás logikájában?

Korábban
Megfelel-e a termék vagy az üzemi gyártásellenőrzési rendszer működése?

Most
Kiegészül azzal, hogy megbízhatóak-e az adatok, feltételezések és számítások?

Kulcsfogalmak

Modellezés

Adatvalidálás

Életciklus-szemlélet

Üzenet
Termékek alapvető műszaki jellemzőinek értékelése kiegészül az adatok hitelességével és az alkalmazott modellek megfelelőségével.

Az AVCP rendszer
CPR 305/2011

- AVCP 1+
- AVCP 1
- AVCP 2+
- AVCP 3
- AVCP 4

Kulcsfogalmak:

Teljesítményállandóság
Terméktípus
FPC (Üzemi gyártásellenőrzés)

A 2014-es mérföldkő
568/2014/EU rendelet
Eredménye:

- AVCP rendszerek pontosítása
- Gyártói feladatok tisztázása
- Bejelentett szervezetek szerepének pontosítása
- Egységes európai alkalmazás

Kulcsfogalmak

Terméktanúsító szervezet
Üzemi gyártásellenőrzés tanúsítása
Vizsgáló laboratórium

Üzenet: A rendszer célja a bejelentett teljesítmény állandóságának igazolása volt.

Az AVCP 3+ megszületése
2024/2769/EU
Új elemek

- ✅ Validálás
- ✅ Bemenő adatok
- ✅ Feltételezések
- ✅ Modellezés
- ✅ Szoftverhasználat
- ✅ Vállalatspecifikus adatok

Az AVCP 3+ rendszer
Gyártó

- adatgyűjtés
- modellezés
- teljesítményszámítás
- üzemi gyártásellenőrzés

Bejelentett szervezet

- validálás
- adatellenőrzés
- jelentés kiadása

Üzenet

Az AVCP 3+ már a fenntarthatósági adatok verifikálását, validálását helyezi a középpontba.

Kulcsfogalmak:
Input adatok
Modellezés
Validálási jelentés
Fenntarthatósági teljesítmény

Az AVS 3+ rendszer logikája

Gyártó:
- adatgyűjtés
- LCA számítás
- modellezés
- teljesítmény meghatározás

Bejelentett szervezet:
- adatok verifikálása, validálása
- feltételezések ellenőrzése
- modellek verifikálása, validálása
- szoftverhasználat ellenőrzése

Eredmény
- ✅ Validálási jelentés
- ✅ DoPC
- ✅ Digitális termékútlevél

Kulcsfogalmak:

LCA
Életciklus-elemzés
DoPC: teljesítmény– és megfelelőségi nyilatkozat
Digital Product Passport

Előre meghatározott alapvető környezetvédelmi jellemzők:

2026-tól
- Éghajlatváltozási hatás összesen
- Fosszilis hatás
- Biogén hatás
- Földhasználat

2030-tól
- Ózonréteg lebontása
- Savasodási potenciál
- Eutrofizáció
- Vízfelhasználás

2032-től
- Humán toxicitás
- Ökotoxicitás
- Lebegő részecskék

Kulcsfogalom:
Life Cycle Assessment (LCA)

Horizontális alapvető jellemzők

- Tűzzel szembeni viselkedés
- Tűzállóság
- Kültéri tűzteljesítmény
- Akusztikai teljesítmény
- Veszélyes anyagok kibocsátása
- Környezeti fenntarthatóság

Újdonság

✅ Környezeti fenntarthatóság mint önálló horizontális alapvető jellemző

Jogszabályi alap

CPR 2024 X. melléklet

2026/1310 felhatalmazáson alapuló EU rendelet
Az új CPR szerinti AVS rendszerek meghatározása
A rendelet célja

- Meghatározza az egyes termékcsaládokra és termékkategóriákra alkalmazandó **értékelési és ellenőrzési rendszereket (AVS)**.
- Biztosítja az átmenetet a korábbi **AVCP rendszerből** az új CPR szerinti rendszerbe.
- Egységes követelményeket állapít meg az építési termékek környezeti és műszaki jellemzőinek értékelésére.

Kiemelt horizontális alapvető jellemzők

- Tűzzel szembeni viselkedés
- Külső tűzteljesítmény
- **Veszélyes anyagok kibocsátása és tartalma**
- **Környezeti fenntarthatóság**

Kulcsüzenet:
Az (EU) 2026/1310 rendelet teremti meg az új CPR gyakorlati végrehajtásának alapját azáltal, hogy meghatározza az építési termékekre alkalmazandó AVS rendszereket és a környezeti fenntarthatósági jellemzők ellenőrzésének kereteit.

Digitális termékútlevél

Tartalmazza:

- ✅ teljesítmény- és megfelelőségi nyilatkozat
- ✅ műszaki dokumentáció
- ✅ használati utasítás
- ✅ környezeti adatok
- ✅ teljesítményadatok
- ✅ nyomonkövetési információk

Kulcsfogalmak:
DPP
Egyedi azonosító
Adathordozó
Interoperabilitás
BIM kompatibilitás

Hogyan válik a digitális termékútlevél jogi kötelezettségből mérhető gyakorlattá?

- **Jogszabályi keret (2026. július):**
  - Az **(EU) 2026/1736 végrehajtási határozat** CEN/CENELEC hivatalosan is nevesítette a fenntartható termékekről szóló *(EU) 2024/1781 rendeletet* támogató első harmonizált szabványokat.
- **A működési keretrendszer alappillérei (EN 18216–18223:2026):**
  - **Adatcsere és API-k:** Egységesített adatcsere-protokollok és alkalmazásprogramozási interfészek *(API = olyan szoftveres kapcsolódási felület, amely lehetővé teszi a különböző informatikai rendszerek közvetlen, automatikus kommunikációját és adatcseréjét)*.
  - **Azonosítás és hordozók:** Szabványosított egyedi azonosítók és fizikai adathordozók a termékeken.
  - **Biztonság és tárolás:** Rögzített szabályok az adattárolásra, archiválásra és a rendszerek közötti átjárhatóságra (interoperabilitás).

Hogyan válik a digitális termékútlevél jogi kötelezettségből mérhető gyakorlattá?

- **Várható bővülés (2026. ősz):**
  - Érkeznek a hozzáférési jogosultságokat, adatbiztonságot (*EN 18329*) és az adathitelességet (*EN 18246*) szabályozó újabb elemek.
- **Hazai státusz:**
  - **2026. október 1-jétől** a Magyar Szabványügyi Testület (MSZT) bevezette a szabványokat nemzeti szinten (egyelőre angol nyelven).

Üzenet a tanúsítónak: A jogszabályok csak a követelményeket jelölik ki, de a **CEN/CLC/JTC 24 szabványcsalád** határozza meg azt a konkrét, auditálható módszertant, ami alapján a DPP-ben szereplő adatok hitelessége és a rendszerek közötti digitális adatkapcsolat (API) ellenőrizhető.

Hogyan válik a digitális termékútlevél jogi kötelezettségből mérhető gyakorlattá?

Üzenet a gyártóknak: A digitális termékútlevél már nem egy távoli jövőkép, hanem egy azonnali technikai előírás. A **CEN/CLC/JTC 24 szabványok** kijelölik a pontos informatikai szabályokat, így a gyártóknak fel kell készíteniük az **ERP-rendszereiket** *(ERP = Enterprise Resource Planning, azaz olyan integrált vállalatirányítási szoftver, amely a cég összes folyamatát, például a gyártást, a készleteket és a törzsadatokat egy helyen kezeli)* az automatizált adatszolgáltatásra és az **API-alapú adatcserére**. A piacmaradás feltétele a jó minőségű, validálható és digitálisan azonnal megosztható adat lesz.

A gyártók új kötelezettségei:

- digitális termékútlevél
- műszaki dokumentáció
- nyomonkövethetőség
- CE-jelölés
- Teljesítmény- és megfelelőségi nyilatkozat
- fenntarthatósági adatok biztosítása

Mit jelent ez a magyar piacon?

- gyártóknak több adatot kell szolgáltatni
- digitalizációs kényszer
- fokozott piacfelügyelet
- fenntarthatósági megfelelés
- BIM és DPP kapcsolódása

Gyártói oldal
A jövőben már nem elegendő csak a műszaki teljesítmény igazolása

- Életciklus-alapú adatok gyűjtése és kezelése
- Környezetvédelmi teljesítmény folyamatos nyomon követése
- EPD és AVS követelmények együttes kezelése
- Digitális termékútlevél kialakítása és fenntartása
- Nagyobb átláthatóság az ellátási láncban
- Emelkedő adatminőségi és dokumentációs követelmények

Tanúsító és bejelentett szervezeti oldal
A műszaki megfelelőség mellett megjelenik a fenntarthatósági megfelelőség értékelése

- LCA és EPD szakértelem szükségessége
- AVS rendszerek szerinti validálási tevékenység
- Digitális adatok és modellek ellenőrzése
- Fokozódó akkreditációs követelmények
- Új kompetenciák az auditorok és validálók részére
- Szorosabb együttműködés a gyártókkal és a hatóságokkal

Magyarország átállása:

Új fogalmak a 275/2013 rendeletben

- ✅ alapvető környezetvédelmi jellemző
- ✅ teljesítmény- és megfelelőségi nyilatkozat
- ✅ új termékkövetelmény
- ✅ új harmonizált műszaki előírás
- ✅ nemzeti információs rendszer

Mit jelent ez a bejelentett szervezeteknek?

2026–2030:

- **új kompetenciák**
- **új auditorok**
- **új validálási módszerek**
- **fenntarthatósági szakértelem**

Kulcsfogalmak:

Validáló szervezet
Teljesítmény- és megfelelőségi nyilatkozat
AVS rendszer
Fenntarthatósági audit

Felkészülési feladatok

Gyártóknak:

- ✅ LCA
- ✅ EPD
- ✅ PCR
- ✅ ESG adatok
- ✅ DPP

Megfelelőségértékelő szervezeteknek:

- ✅ AVS
- ✅ Tanúsítás+Validálás
- ✅ Modell ellenőrzés
- ✅ Digitális adatkezelés

Üzenet

A siker kulcsa a kiváló műszaki teljesítő képesség mellett a jó minőségű, validálható adat.

Következtetések:

A CPR 2024 vívmányai:

✅ teljesítménynyilatkozat →	teljesítmény-és megfelelőségi nyilatkozat
✅ AVCP →	AVS
✅ műszaki jellegű értékelés →	műszaki jellegű értékelés + környezetvédelmi jellegű verifikálás, validálás
✅ Dokumentum →	Adat
✅ Termék →	Teljes életciklus
✅ CE →	CE + DPP
✅ Teljesítmény →	Teljesítmény + megfelelőség + fenntarthatóság

3 legfontosabb üzenet:

✅ Az új CPR a műszaki megfelelőség-központú **szemléletet fenntarthatósági és életciklus-alapú megközelítéssel egészíti ki**.

✅ Az AVS rendszerek bevezetésével a környezeti teljesítmény **verifikálása, validálása a megfelelőségértékelési folyamat részévé válik.**

✅ A **digitális termékútlevél az építési termékek** teljesítményének, fenntarthatósági adatainak és **nyomonkövethetőségének meghatározó eszköze** lesz.

Üzenet a szakma számára:

A jövő építési terméke nemcsak megfelel, hanem igazoltan fenntartható és digitálisan nyomon követhető is.

KÖSZÖNÖM A MEGTISZTELŐ FIGYELMET!

Szabó Róbert

TLI Technológiai, Laboratóriumi és Innovációs Zrt.
Tanúsító mérnök
Fenntarthatósági és Innovációs Irodavezető
+36-30 958-4377
szabo.robert@tli.hu
Székhely: H-1221 Budapest, Leányka u. 5.
Központi Iroda: H-2030 Érd, Bikszádi utca 6.